TURISMUL — MIJLOC DE EDUCAȚIE PATRIOTICĂ

Un îndemn mereu în actualitate

„TINERE, CUNOAȘTE-ȚI ȚARA!"

Turismul oferă practicanților săi daruri de preț : infuzie de sănătate, relaxare după eforturi prelungite, cunoștințe pentru care, stînd într-o bibliotecă, ar trebui să citești volume întregi despre locuri și oameni, văzuți însă cu ochii altuia. Dar, în afară de aceste virtuți ale turismului, există una care îl înnobilează : contribuția plenară la **făurirea și adîncirea dragostei de patrie,** de glia în care odihnesc strămoșii care au apărat-o cu vitejie și abnegație, la **dezvoltarea sentimentului patriotic.**

Iubești ceea ce cunoști și prețuiești, ceea ce îți încîntă sufletul : frumusețile dăruite de natură sau făurite de mîna omului, se spune, pe bună dreptate. Marii cărturari (scriitori, istorici, oameni de știință etc.) au fost și mari călători. **Nicolae Bălcescu** a ajuns pînă-n inima Apusenilor pentru a se întîlni cu **Avram Iancu. Vasile Alecsandri** cutreiera țara pentru a culege doine și balade. **Mihai Eminescu** a bătut cu pasul drumurile Bucovinei și Moldovei, ajungînd pe jos la Blaj, iar de acolo, prin multe orașe ardelene, pînă la Iosif Vulcan, la Oradea. **Alexandru Vlahuță** a scris **„România pitorească"** iar **Nicolae Iorga** a adunat impresii despre meleagurile României înainte de anul 1918. Cuvintele **„Tinere, cunoaște-ți țara !",** spuse de **I. Simionescu,** au devenit un îndemn de valoare inestimabilă. Pentru toți aceștia și pentru milioane de semeni ai lor iubirea de țară s-a făurit prin cunoașterea istoriei și a comorilor ei turistice.

Obișnuind tineretul să practice turismul în toate formele sale : drumeție, cicloturism, ascensiuni pe cărări de munte și chiar turismul auto — care îl pot duce să vadă frumusețile de basm ale României, să vadă locurile unde s-au hotărît destinele neamului în bătălii împotriva cotropitorilor, comorile de artă făurite de strămoși și, totodată, uriașele prefaceri din anii socialismului, grandioasele realizări care îți umplu inima de o justificată mîndrie — contribuim din plin la creșterea și maturizarea simțămîntului patriotic.

Un rol important în educarea tineretului revine școlii. Printre dascălii care rămîn în mintea elevilor sînt și cei cu care au călătorit, cei care le-au deschis ochii asupra frumuseților țării, cei cu care au vizitat monumente istorice și de artă.

Alături de acești dascăli — pentru sportivii angrenați în competiții, care le solicită deplasarea în diferite zone ale țării — un rol important îl au antrenorii, conducătorii de delegații care îi însoțesc. Aceștia trebuie să fie **nu numai sfătuitorii tehnici ai sportivilor, ci și educatorii lor.** Ducîndu-i și învățîndu-i să vadă frumusețile țării, obiectivele turistice care amintesc de gloria străbună, realizările din anii socialismului, ei îndeplinesc un act de mare cinste și responsabilitate civică, sădind în sufletul sportivilor sentimentul că nici un sacrificiu nu este prea mare pentru păstrarea și apărarea comorilor patriei, acel patriotism fierbinte care de-a lungul deceniilor i-a însuflețit pe comuniștii români să lupte cu abnegație pentru libertatea, fericirea și demnitatea poporului nostru.

Sever NORAN

VĂZÎND, PREȚUIEȘTI CU ADEVĂRAT

Adunați în jurul profesorului, copiii ascultă cu emoție și prin fața ochilor li se perindă, parcă aevea, imaginile evenimentelor de atunci, din acea toamnă de foc a lui 1944. **„În cinstea lor a fost înălțat acest monument, copii, a ostașilor căzuți la porțile orașului pentru eliberarea lui de sub ocupația hitleristă ; în cinstea celor care și-au vărsat sîngele la Oarba de Mureș, dînd peste cap armatele cotropitoare, în cinstea eroilor neamului nostru. Iată cum s-au petrecut faptele..."**

Și copiii ascultă cu ochii larg deschiși. Pe soclul înalt de marmură, statuia ostașului român, ridicată aici, în inima orașului Tg. Mureș, umple parcă văzduhul...

Au venit tocmai din comuna Balda, acești copii, în drumeție duminicală, pentru a face cunoștință mai îndeaproape cu capitala județului. Au vizitat Muzeul de istorie, Palatul de cultură, cu vestita Sală a oglinzilor, s-au oprit uimiți în fața uriașului Combinat chimic, fac popas la Statuia ostașului român. Același traseu l-au urmat, în duminicile trecute, pionierii din Band, din Zaul de Cîmpie, de la școlile generale din Luduș, de prin alte localități.

„Acțiunile turistice duminicale ale pionierilor și școlarilor, devenite de o vreme încoace o obișnuință în județul Mureș — ne spunea **Hans Daichendt,** șeful comisiei sport-turism al Consiliului județean al pionierilor — **sînt nu numai prilejuri de destindere, de întreceri sportive. Mulți profesori și comandanți de unități de pionieri** (mă gîndesc la **Ioan Gandală** — Casa pionierilor Sărmaș, **Ion Sălăgean** — Casa pionierilor din Tg. Mureș, **Ștefan Samet** — Șc. gen. nr. 2 Reghin și alții) **predau elevilor, în excursii, emoționante lecții de istorie, de geografie, de educație patriotică".**

După cum aveam să aflăm, asemenea acțiuni nu sînt puține. Peste 150 de școli din județ organizează trimestrial acțiuni turistice cu vizitarea unor localități, a unor locuri istorice și zone pitorești de neasemuită frumusețe. Pionierii mureșeni, pasionați „Amici ai drumeției", au deschis — în cadrul activităților turistice — peste 360 de trasee, au organizat, în vacanțe, patrule montane pe Valea Mureșului și Valea Gurghiului, în sprijinul turismului de masă, au luat sub ocrotirea lor 6 monumente ale naturii de interes național : **Poiana narciselor** de la Moceara Gurghiului, **Parcul dendrologic Racocki** din Gurghiu, **Lacul Ursul Negru** din Sovata, **Pădurea Lepeș** și **Pădurea Remetea.** În vara trecută a fost organizată prima ediție a marii acțiuni de vacanță, sugestiv intitulată, **„Steaua Lăpușnei"** (în programul căreia intră concursuri de orientare turistică, tir, pistă cu obstacole pentru întreceri sportive aplicative). Purtătorii cravatelor roșii cu tricolor de la Mureș așteaptă cu nerăbdare vacanța mare, pentru ediția a II-a.

În drumurile lor copiii colindă munții, cunosc și învață să ocrotească natura, amenajează izvoare și locuri de popas pentru drumeți, își călesc forțele prin mișcare în aer liber. Dar mai presus de toate, aceștia descoperă cu ochii lor realizările oamenilor și frumusețile acestui pămînt românesc, pe care învață să le prețuiască și să le iubească din adîncul inimii lor.

Viorel TONCEANU

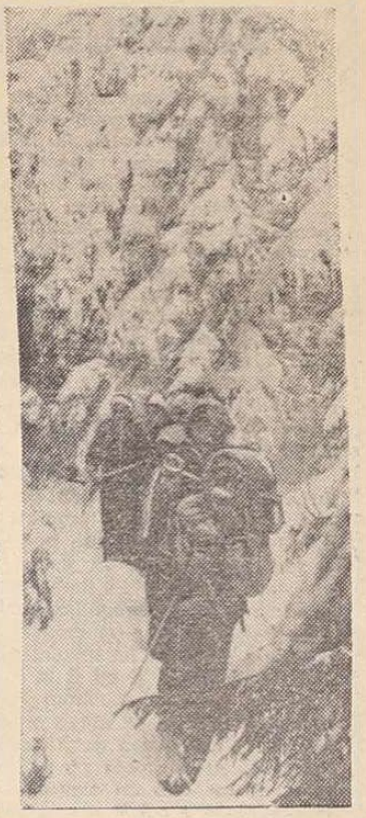

La fiecare sfîrșit de săptămînă, iubitorii turismului iau cu asalt cărările înzăpezite ale munților...

PE TRASEELE LUMINII

Paralel cu organizarea unor excursii săptămînale spre zonele montane, ele însele un mijloc de educare a tinerilor participanți care au prilejul să cunoască o parte din frumusețile patriei, am consemnat din planul Agenției B.T.T. București și alte acțiuni care, bucurîndu-se de o largă audiență, oferă excursioniștilor posibilitatea de a vizita locuri legate de istoria mai veche sau mai nouă a țării. Pe „traseele tematice" au mers, numai de la începutul anului, peste 7 000 de tineri din școlile, facultățile și întreprinderile bucureștene, ceea ce demonstrează interesul pentru cunoașterea zonelor de însemnătate istorică, dar și pentru marile obiective industriale create în anii socialismului.

Vizitarea „cetăților de lumină" de la Curtea de Argeș, Vidraru, Lotrișor, Rm. Vîlcea, Voineasa au fost tot atîtea prilejuri de a lua contact cu munca neobosită a oamenilor pentru continua dezvoltare a țării, cum popasurile la Mărășești, Nămăești, Călugăreni, Giurgiu, Târgoviște au însemnat întoarceri în timp, în timpul de luptă a poporului român pentru libertate, independență și progres social. Tineri de la Întreprinderea de mecanică fină, de la Vulcan, Tricodava, Cesarom, Progresul, Dîmbovița, studenți de la Arhitectură și Geografie au stat de vorbă cu muncitorii fruntași, cu activiștii de partid, cu veteranii din război, clipe care au rămas adînc întipărite în inimile tuturor celor prezenți.

Pentru mulți dintre participanți, aceste excursii au fost totodată și ocazii binevenite de a face utile schimburi de experiență sau de orientare profesională. Așa s-a întîmplat atunci cînd s-au întîlnit cei de la „23 August" cu colegii lor de la Hidromecanica Brașov sau Întreprinderea de utilaj chimic Rm. Vîlcea, sau cînd studenții de la Politehnică au vizitat municipiile Brașov sau Pitești.

Să mai notăm, de asemenea, că „traseele tematice" mai dau posibilitate participanților să-și îmbogățească și cunoștințele de cultură generală, contribuind astfel și mai mult la formarea și educarea tinerilor.

Em. F.

EXCURSIE TURISTIC-SPORTIV-PROFESIONALĂ...

Un grup masiv de tineri, băieți și fete, au intrat în secția de asamblare a Întreprinderii „23 August" din Satu Mare. I-a întîmpinat maistrul și cîțiva muncitori, tineri și ei. Președintele comitetului sindicatului, **Hugo Orendi,** a făcut prezentările. Apoi, gazdele au început să explice, oaspeții să întrebe. S-a desfășurat un dialog pe care toți, localnici și vizitatori, l-au considerat — se vedea bine — foarte interesant. **„Noi am rezolvat problema deșeurilor..." „Noi, însă ne-am gîndit că..."** Și, totuși, discuțiile nu se purtau între specialiștii a două unități industriale, așa cum am fost și noi tentați să credem. În secția de asamblare a Întreprinderii „23 August" din Satu Mare se află un grup de... sportivi, reprezentanți ai Întreprinderii „Metalica" din Oradea ! I-am numărat : 22 muncitori care practică fotbalul, cărora li s-au adăugat alți 43 de muncitori, amatori ai altor discipline, printre care șahul, handbalul și tenisul de masă.

Asistasem, așadar, la modul de desfășurare a unei acțiuni turistice de o factură cu totul aparte. Un grup de oameni ai muncii din Oradea organizaseră o acțiune turistică la Satu Mare, cu care prilej s-au desfășurat o serie de întîlniri sportive între echipele reprezentative ale celor două întreprinderi cu profil asemănător. Fapt notabil, însă, era că, profitînd de vizită, colectivele de muncitori-sportivi efectuau și un cît se poate de util schimb de experiență pe plan profesional. **„Ideea acestor acțiuni combinate** — avea să ne spună cu mîndrie secretarul asociației sportive de la „23 August", **Augustin Filip — ne aparține. Inutil să vă spun că, dat fiind succesul schimburilor de felul aceluia pe care l-ați văzut, vom extinde întîlnirile bilaterale turistic-sportiv-profesionale. Ne gîndim în primul rînd la „Emailul roșu" Mediaș. Și poate că, odată conectate la aceste acțiuni și alte întreprinderi cu profil asemănător, n-ar fi exclus să organizăm și o cupă transmisibilă".**

T. RADU

Oboseala urcușului pînă la cabana de lîngă fruntea Călimanilor se șterge ușor, după o bătaie cu bulgări de zăpadă și un instantaneu fotografic...

IUBITORII DRUMEȚIEI — CONSTRUCTORI ȘI BENEFICIARI !...

După vîrstă, ing. Grigore Ursu *nu mai este un bărbat chiar atît de tînăr. Și, totuși, înfățișarea sa, o anumită ușurință în mișcări și o cuceritoare prospețime trezește peste tot, în Combinatul industrial pentru construcții de mașini din Bistrița, o mare admirație.* „Știți care-i taina ?" *ne spune* ing. Nicolae Viciu, *locțiitor al secretarului comitetului de partid.* Pe Grigore Ursu n-ai să-l găsești niciodată, la sfîrșit de săptămînă, în oraș. Pleacă pe munte, cu familia, cu prietenii, cu tovarășii de muncă. Este un model pe care tot mai mulți dintre noi caută să-l copieze...".

„Mulți dintre noi" vrea să însemne, de fapt, cum ne-am dat seama, sute de tineri din cea mai importantă unitate de producție de pe marea platformă industrială a Bistriței zilelor noastre. Fiindcă sute de tineri — urmînd exemplul lui Grigore Ursu — iau drumul, la sfîrșit de săptămînă, de acolo, de pe valea Tărpiului, către cele mai pitorești zone ale Rodnei. Unii fac popas la Șingiorz, *pe valea Someșului, stațiune balneoclimaterică situată într-o odihnitoare regiune împădurită cu fag, molid și pini. Alții merg mai departe, străbătînd pasul Birgăului, pînă la* Piatra Fintinele, *loc de ideal agrement și de practicare a sporturilor de iarnă. Sau chiar mai departe, la* Măgura Calului, *un fel de...* Poiana Brașov a *bistrițenilor, într-o etapă de început în ceea ce privește amenajările.*

„Există, însă, și temerari care se avîntă spre înălțimi mai amețitoare, trecînd prin poarta Călimanilor, în zona Colibița și ajungînd pînă la vîrful Bistricior, la 2 000 de metri !" *ne asigură frezorul* Pavel Lorințu, *secretarul organizației U.T.C., care adaugă :* „Pentru tinerii noștri, modelul Grigore Ursu nu rămîne fără ecou. Foarte mulți înțeleg foloasele mișcării în aer liber, preferîndu-le țigărilor sau unei nevinovate sticle cu bere..."

În această privință s-a stabilit un consens aproape general. Altfel nu ne explicăm de ce ing. Titus Sasu, *președintele asociației sportive, este nevoit să programeze din timp inscrierile în excursii, invitațiile la drumeție, concursuri de săniuțe și schi.*

S-a realizat ceva mai mult, aflăm de la prof. Grigore Grapini, *din activul Comitetului județean U.T.C. Și anume s-a amenajat o cabană (50 locuri, la priciuri) la o altitudine de peste 1 700 de metri, aproape de vîrful Bistricior. Știrea în sine ar putea trece neobservată, Cînd afli, însă, că multe din materialele de construcție au fost transportate în spate, pe poteci în... premieră, printre troiene de peste un metru, amănuntul capătă o semnificație aparte. Înțelegi că aici s-a consumat un fapt de viață cu implicații umane mult mai largi. Nu mai este vorba de o simplă ieșire pentru agrement. Tinerii din Bistrița au pus tot sufletul pentru a-și amenaja o casă a lor, o casă a sportului tocmai acolo sus, pe fruntea Călimanilor. Gestul, superb în frumusețea lui, vorbește de la sine și demonstrează ce fel de prieteni are turismul aici. Ei se identifică nu numai cu* Grigore Ursu, *ci și cu maistrul* Dumitru Ardeleanu, *lăcătușii* Viorel Cornea *și* Ambrozie Ciceu, *subinginerii* Rădița Bordeianu *și* Isidor Tatar *sau cu economistele* Rozalia Mihali *și* Emilia Ianoși. *Să ne înțelegem : este numai începutul unei liste fără sfîrșit...*

Tiberiu STAMA

Sportul Pag. a 3-a